

քարվանսարայում, որի մէջ կային շատ օթեւաններ եւ շտեմարաններ. ամբողջ գետի վըայով, այն է գետի լայնութեամբ, երկու քարվանսարայների մէջտեղ ձգուած էր մի երկաթէ հաստ շղթայ, որի միջոցով բանում էր նաւակը, ինչպէս գործադրուում է եւ այժմ: Երկու հաստ սիւներից, որ շինուած էին քարվանսարայների առաջ, կապուած էր այդ շղթան, որ ամէն երեկոյ կողպուում էր բանալիով եւ բանալին յանձնուում քաղաքապետին. այս զգուշութիւնը նրա համար էր, որ ոչ ոք, կամ անծանօթ մարդ չկարողանայ յանկարծ կամ գիշերով մտնել քաղաքը: Այդ կերպով եկաւորներն եւ ապրանքը տեղափոխուում էին Զուղայի քարվանսարայը, որտեղից ուղարկուում էին Ղրաստան, Եւրոպա, Ռուսաստան եւայլն: Քարվանսարայների եւ սիւների աւերակներն դեռ կանգուն են այսօր: Այդպէս ամէն կողմից լաւ պատասպանուած էր Զուղան. գլխաւոր դարպասի բերդի գլխին միշտ հսկում էր մի պահապան, իմաց էր տալիս՝ եթէ որ եւ է վտանգ էր սպառնում քաղաքին. իւրաքանչիւր նոր եկող պէտք է պահապանին յայտնէր իր անունն եւ միայն քաղաքապետի թոյլտուութեամբ կարող էր մտնել:

Ահա մի կողմից Երասխ գետով, միւս կողմից ժայռերով եւ սարերով շրջապատուած մի այսպիսի փոքր զառիվայրի վըայ պարփակուած էր Զուղան. այդ տեղն այնքան փոքր եւ նեղ է, որ շատ դժուար է հաւատալ թէ այդտեղ 8000 տուն կար, ինչպէս գրուում է.